

„Soča“

izhaja vsak petek o poludne in velja s prilogo „Gospodarski list“ vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto gl. 4-40,
pol leta 2-20,
četrt leta 1-10.

Za tuje dežele toliko več, kolikor je večja poština. Delavcem in drugim manj premožnim novim naročnikom naročnino znižamo, ako se opazuje pri upravnistvu.

„Primorski“ izhaja vsakih 14 dni vsak dragi turek in velja za celo leto 80 kr.

„Gospodarski list“ izhaja in se prilaga vsak mesec v obsegu 16 strani. Kadar je v petek praznik, izide lista že v četrtek.

SOČA

(Izdaja za deželo.)

Oznaniila

in „POSILNICE“ plačujejo se za polstopno petlet-vrsto:

8 kr., če se tiskajo 1 krat,
7 2
6 3

Večkrat — po pogodbi. — Za večje širke po prostoru. Posanične številke dobivajo se v tobakarnah v Nunske ulici in v Solski ulici, v Trstu pri Lavrenčiču nasproti velike vojašnice in pri Pipanu v ulici Ponte della Fabra po 8 kr. Dopiši pošiljajo naj se uredništva, naročniki in reklamacije pa upravnistvu „Soča“. — Neplačanih pisem uredništvo ne sprejema. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnistvo je v Gosposki ulici 9.

izdajatelj in odgovorni urednik Dragotin Strucelj.

„Bog in narod!“

Tiska in zalaga „Gor. Tiskarna“ A. Gabrček (odgov. J. Kriopolič).

Predelska ali bohinska železnica?

Kakor smo rekli že v „Primorski“, vlada se je odločila za bohinsko železnico. Sicer že dolgo časa ni nikakoli tajnost več, da je vlada povsem popustila načrt Divača-Loka, da po drugi strani pripozna prednosti predelske železnice, ali da se vkljub temu odloči za bohinsko. Po letosnji razpravi v poslanski zbornici o proračunu železniškega ministrstva 12. in 14. t. m. smo pa skoro že povsem na čistem, namreč: prav gotovo se bo gradila bohinska železnica, a ni še gotovo, ali se ista potaljša proti severu čez Karavanke ali čez Ture. Železniški minister je izjavil, da vlada predloži načrt zakona za zgradbo druge železniške zveze proti Trstu že prihodnjemu državnemu zboru. Hlasevler tega prevzema vprašanja je torej pred duri.

Na tako izjavo železniškega ministra se je vrhla 14. t. m. velika razprava v poslanski zbornici.

Prvi je govoril kranjski poslanec gosp. Koblar. Sam je priznal, da po največji izjavi železniškega ministra se mora tako rekoč posloviti od železniške črte Divača-Loka, ki mu je kot poslanec Kranjske najbolj pri srcu. Navajal je še enkrat razne prednosti te železnice, posebno zgodnjo zvezo s Poljem in bodočim tržaskim pristaniščem v Milskeni zalivi, ter dejal, da le močnejši uplivi raznih emulacij v krogih južne železnice so proti zgradbi železnice Divača-Loka. O predelski železnici je dejal, da bi ta koristila le Nemci. O bohinski železnici pa pravi, da Kranjski ne bodo proti njej protestovali, ko ne morejo dobiti boljše zveze s Trstom. Svetoval pa je, naj bi se ta neva železnica zvezala s postransko progo od Podbrda do Škofje Loke; pot bi bila dovršena najugodnejša zveza z Italijo od Grada. Zareba in celó od Karlova po dolinski železnici. Nadalje je zagovarjal podaljšanje bohinske železnice skozi Ljubelj na Korosko. — Sklenil je z zahteva, naj vlada predloži novi zbornici vse načrte o drugi železniški zvezi s Trstom, torej tudi oni Divača-Loka, in z željo, naj bi se pri rešitvi tega vprašanja varovale avstrijske in ne nemške koristi.

Koroski poslanec dr. Steinwender je bil prav kratak: dejal je, da o tej železnici, načrtih je napisana že cela knjižnica, da torej ni mogoče nikogar več prepričati, kaj bi se sedaj pripravljeno o veliki koristi železnice čez Predel in čez Ture. Predelka železnica bi bila na korist Trstu in na toliko večjo škodo Reki; zato se t. j. upirajo. Madari, ki so pridobili za svoje namene — vojaško upravo. Nam lajkom ni prav umljivo, zakaj bi se sploh kdaj morali bojevati z Italijo, in ako bi se bojevali, zakaj naj bi bila Avstrija v defenzivi in bi se izognila benečanske ravnani ter pečkafala Italijane šele na Koroskem ali na Kranjskem? Tudi tega ne moremo umeti, zakaj bi ne bilo mogoče primerno zavarovati soske črte? — Jako je razdvojen, kakó bodo glasovali poslanci iz Črke. Ta železnica se ne zgradi v prvi vrsti za Črko, saj ni potreba, da mora prav vsaka železnica pospeševati koristi dežele črke. Nadeja se torej, da bodo za te železnice glasovali poslanci obeh narodov na Črskem. — Poslanec dr. Steinwender se je v obče odločno potozal za predelsko železnico s podaljškom čez Ture.

Mladovec dr. Kaizl je govoril s stališča, na katerem so črski poslanci nasproti drugi zvezi s Trstom. Govori se o zvezi s Trstom — je dejal. Toda: kaj hočete zvežati? To je bistvo prepornega vprašanja. Zvežati se hočemo notranje dežele s Trstom, toda kaj so te „notranje dežele“? — Na to omenja resolucije deželnega zbora tržanskega v korist črte Divača-Loka; omenja tudi znanega Combija, ki je povzdignil v tržski trgovinski zbornici svoj glas za ono železnico, čes: vsi ti so poslednji nasprotniki železnice čez Ture. Ta črta čez Ture se ne more niti imenovati avstrijska železnica; za Avstrijo bi bila le luksu, brez prave vrednosti. — K sklepu svojega govora

o tej železnici zvezi se ni izjavil toliko proti bohinski črti, marveč le oni čez Ture; mesto te naj bi se zgradila naprej železnica čez Karavanke z Gorenjskega na Korosko. Sledili so še nekateri stvarni popravki, iz katerih je razvidno, da nekaj poslancev je za predelsko železnico s podaljškom čez Ture, ako pa te ne bi bilo mogoče doseči, da bi predelsko železnico nadomestila bohinska, drugi pa so odločni nasprotniki železnice čez Ture in zagovarjajo zvezo Trsta bodisi čez Bohinj ali čez Loko in dalje čez Karavanke.

Za katero se odloči vlada? Bohinska črta je skoro gotova, — o nadaljnjem teku pa bo še mnogo govorjenja, toda skoro gotovo se bo prej gradil severni del in šele potem pride bohinska črta na vrsto.

V prihodnji državni zbor pa pridejo novi možje, in kdo ve, da-li ne z njimi tudi novi nazori, drugačne težnje in drugačno umevanje avstrijskih koristi? Vsekakor pa je gotovo, da to pete vprašanje se bliža končani rešitvi. Dal Bog, da bi se to zgodilo v čim večjo korist naše goriske Švice, ki najno trha novih obel, da si opomore iz težavnega gospodarskega življenja k lepši, toliko zaželjeni lepi prihodnosti.

Velike ali majhne županije.

V.

(Izv. dop.)

Iz tola, hribor.

Do zdaj sem utemeljeval svojo naklonjenost do majhnih županij z moralnega stališča in priporočal ustanovitve županij po župnijah, kakor to zahteva kranjski občinski red. Ta uredba bi bila v dahu slovanske uprave posameznih sosesk. Mislim, da hubezen do Slovanskega pokrajine najbolj s tem, da si prizadevamo vse politične razmere uravnati v dahu združnega življenja omh Slovanov, ki so se vedno obrnili upravo od časa ljudskega preseljevanja, oziroma od prvih časov arševstva. Selanja uredba občin in sploh bi a dežel in slovanskih kraljestev je osnova od zagrnjenih nasprotnikov Slovanov, ki so vedno gledali le na to, kako bi Slovane uničili. Velike županije, in to naj si zagovorniki obširnih županij zapisejo za ošesa, so jako dobro sredstvo v rokah naših nasprotnikov, posebno pa birokratov in centralistov. Večkrat smo imeli priliko opazovati, kako so bili župani velikih županij mrtvo orodje onih krogov, ki so nasprotovali narodnemu probujenju. Cel okraj so vladale dve ali tri osebe, ki so svojo moč in oblast zlorabile v zasebne namene ter svoj narod birokratom izdajale. Kaker rečeno, splošni položaj ne dopuša jasneje govoriti o tem. Samo to povem, da pisni teh člankov plavajo še vedno pred očmi nekateri prizori od strani predstojnikov obširnih županij. Zlostno sicer, a resnično! Dosti o tem. — Stopimo na gospodarsko polje.

Ugovarja se, da majhne županije bi bile preveč obložene z dokladi, sosebno, ako je kje v kakem mestu zbolela kaka družina, ki ima domovinsko pravico v taki majhni županiji. Bolnišnični stroški bi v tem slučaju previsoko narasli in majhno županijo potlačili. Tudi uprava, posebno obč. tajnik, bi preveč stal in majhna županija bi sposobnega tajnika ne mogla plačati. Ako bi hotela imeti dobrega tajnika, bi ga morala drago plačati in vsled tega bi postale doklade ogromne. Tako nekako govorijo zagovorniki obširnih županij.

Res je, da tu pa tam v več letih se pripeti, da se navali na majhno županijo ogromna svota bolnišničnih stroškov, ali, to pravim, se zgodi morda v desetih ali dvajsetih letih enkrat. Isto se lahko zgodi tudi pri obširni županiji, v kateri se nahajajo v svetu več takih družin, od kojih je treba plačevati bolnišnične stroške. Tej nevarnosti je izpostavljena majhna kakor velika županija. Ako je v majhni županiji ena taka družina, jih je v obširni županiji lahko več ta-

kih, torej razmerje je isto in razmeroma bi doklade v taki majhni županiji postale prav tako visoke, kakor da bi ta bila združena v eno veliko županijo. Da je temu tako, govore številke. Pred seboj imam namreč tiskano poročila deželnega odbora od l. 1879. — 1893. Pregledal sem doklade županij tolnškega glavarstva. Kaj vidim? — Povprečno čim večja županija tim večje doklade, ako izvzamemo v nekatereh majhnih županijah izvenredna dela in posebne stroške, ali to se v nekaterih letih. V kaki majhni županiji so bila posebna zidanja pri cerkvi in farovžu, ali pa pokopališče, in zaradi tega so doklade nekoliko poskočile. Drugače pa pri navadnem stanju so doklade v velikih županijah višje od onih v majhnih občinah. To vsaj kaj-že številke v teh tiskanih poročilih.

Pomisliti je dalje, da uprava v majhnih županijah je enostavna in majhna. Župan mora svoj posel izvrševati brezplačno, takisto tudi starišini. V majhnih županijah o dolgih poilih, za katere je treba plačati iz obč. blagajnice, ni govora. Brez truda in brez stroškov se lahko udeležijo vsi vsak občinski zastopnik. Po § 24. obč. reda morajo občinski starišini zastopniki opravljati svojo službo. Županu in podžupanom lahko določi starišinstvo neko svoto kot plačilo za posebna dela, nikdar pa ne gre plačevati občinskim svetovalcem polti k sejam. Ti imajo pravico zahtevati le odškodnino, ako so zaradi posebne službe v občinskih rečeh v gotovini kaj potrošili. Tako vsaj razumem jaz nekatere odloke upravnega sodišča. Kako je pa v resnici? — Prav dolgo poti v obširnih županijah se primerna preteza, da nekateri sebeni zastopniki gledajo le na to, kako bi za vsak korak dobili plačilo iz obč. blagajnice. Vse to odpade pri majhnih županijah. Razven tajnika in obč. obhodka vsi navadno brezplačno opravljajo svojo službo. Da se pa dobijo tudi v majhnih županijah sklepi, vsled kojih se plačeno polti k sejam, je resnično, toda to je protipostavno in s pritožbo lahko občinski razsodijo pri deželnem odboru, da se ti stroški prečrtajo v vsakoletnem predlasku.

Tudi za kurjavo vestni župani v majhnih županijah ne ne računajo, saj imajo posebno v hribih veliko drv. V velikih županijah, se ve, tudi za kurjavo je postavka v predlasku, ker brez gorke obč. tajnik ne more cele dneve v pisarnici biti. Kjer ni posebne občanske lase za občinsko pisarnico, navadno župan prepusti en prostor v ta namen. Tudi zato večkrat nasobem župani v majhnih županijah ničesar od občine ne zahtevajo. V velikih županijah, kjer ni občanske lase za pisarnico odločene, mora občina tudi za to najemščino plačati. Pri majhnih županijah se navadno sutoje vsi upravni stroški okoli obč. tajnika, obhodka in za pisarniške potrebe. Ker pri majhnih županijah ni veliko dela in hoje, so predlasku stroški za obč. tajnika in obhodka jako nizki. Vse te razmere v majhnih županijah uplívajo jako ugodno na vsakoletni predlask, ki je navadno nižji od onega v obširnih županijah. Pa recimo, da bi se tudi povsade doklade samo zato, ker je županija majhna in bi bili upravni stroški v obširni županiji manjši, vkljub temu bi bili tudi v tem slučaju na boljsem, dasi bi bile doklade za nekoliko % višje. Ako bi bilo res potrebno per goldinarjev več plačati na dokladih — kar pa v resnici se ne zgodi — vendar je komolčeta, da je občinska pisarna pri rokah, da ni treba po cele dneve zamuditi v daljno občinsko pisarnico, tudi več goldinarjev vredna. Vzemimo konkreten slučaj. Naha se blizu Vojske na Kranjskem kmet, imenoma, ako se ne motim, „Gačnik“. Ta liša spada menda pod župnijo v Šebrelje in županijo — čujle! — na St. Viskogoro. Županstvo je zdaj pri Črnu v Vrhu, to je, na srazini med županije in silno visoko v hribih. Prašal sem danes orožnika, naj mi pové, kako daleč ima gor označeni kmet do občinske pisarnice. Rekel je, od 4 — 5 ur, po zimi pa sploh ne more priti. Vprašam, ali

ne bi ta kmet rajši par gl. na leto več plačal na dokladih, kakor pa 4 — 5 ur daleč hoditi v občinsko pisarnico? Pomisljemo ubogo ljudstvo, ki mirno in potrpežljivo vse to prenaša. — Kaj pa, ako župan in tajnik nista pri volji listi dan končati s stranko, in ta mora se enkrat priti? — Kaj, ako se to ne malokrat zgodi? — Računimo torej čas, ki je tudi denar, trudapolno pol, stroške za hrano in pijačo v kremi — ker stranka mora jesti in piti, — potem pridemo kmalu do prepričanja, da tudi v gospodarskem oziru misno prav nič na boljsem, ako imamo obširno županijo, pač pa na slabšem v vsakem oziru.

Upoštevati moramo tudi ogromne svote, katere se potrosijo večkrat pri volitvah v občinski zastop v velikih županijah. Neverjetno je, koliko denarja se pri tej priliki zametne. Izkušnja zadnjih let nam prav živo to potrjuje. Kako in kaj se godi pri takih prikladih, ko sta si dve stranki nasproti, je vse znano. Koliko časa, koliko truda, koliko denarja, koliko pijače take volitve stanajo, to ve tisti, ki je poskusil. Ako bi ves ta trud, zgrubo časa, z denarjem prečeni in pristeli gotovini, ki se izda pri tako burnih volitvah, gotovo najmanj 10 let ne bi bilo potrebno obč. doklad plačevati, vse obč. stroške bi lahko z zavrženim denarjem pokrili. Vse to po več ali manj odpade pri majhnih županijah. Tudi tu so sicer stranke, ali vse se vsi mirno in v par urah je borba končana, ni treba nobene noči izgubiti.

Izkušnja tudi uči, da čim večja županija tem večji neredi pri obč. gospodarstvu. Kolikor je do zdaj znano, neredi so se pokazali bolj v večjih županijah. Res je, da imajo občinski pravico nadzorovati obč. gospodarstvo, ali pri obširnih županijah je to za občinarje zelo neprilčno. Navadno so računni in preudarki razgrnjeni v zimskem času. Po več ur oddaljeni občinarji niti ne mislijo na to, da bi sli gledati preudarke in račune. Pa tudi ko bi sli, kaj pa naredijo? Ali morda razumejo obč. račune? Kaj se! Navadni kmetje ne bodo nikdar razumeli, v kakšni zvezi so računni posameznih davčnih občin s skupno županijo, ker jim niso znane postavne določbe o obč. gospodarstvu. Čim več davčnih občin je združenih tem večja je zmešnjava pri računih, posebno, ako so računni razgrnjeni od več let. Teh se navadni kmet, čeprav prebrisan, nikdar ne loti. Tu pa tam je marsikdo že to poskusil, ali brez uspeha, celo ostrančen je moral zapustiti občinsko pisarnico. Zlostno je tudi, da je v ljudstvu ukoreninjena misel, da ne sme pregledavati računov, čes, s tem bi se očetu županu zameril. Vse to upliva, da v velikih županijah oddaljeni občinarji ne hodijo pregledavati računov. Zaradi tega pa županstvo brezskrbno po svoje — dela in obrača pri obč. gospodarstvu. Ker županstvo čuti, da je varno pred občinarji iz oddaljenih davčnih občin, zato se utihotapijo velkanski neredi, da hujšega izraza ne rabimo. Kjer so veliki neredi, tam so tudi visoke doklade. Vse drugače je pri majhnih županijah. Ker je blizu obč. pisarnice, ima vsak občinar priliko vsak dan pregledati račune in preudarke, ni mu treba zamujati veliko časa. Tudi so vsi dohodki in stroški v majhni županiji več ali manj znani, zato pa navadni kmetje, ako so le kolikaj vajeni, hitro razumejo račune in takoj staknejo nered v njih. V takih županijah imajo občinarji tako rekoč na vseh županstvo. Vse to blagodejno upliva na županstvo, ki mora hoté ali nehoté paziti na vse, da se ne vrine kak nered. Kjer je red pri obč. gospodarstvu, tam so tudi pri navadnem stanju nizke doklade.

(Dalje pride.)

DOPISI.

Z Gradišča, 14. januarja. — Za novo leto si voščijo prijatelji in znanci vse najboljše. Tudi jaz želim Vam, gosp. urednik, srečen začetek in mnogo novih naročnikov.

Redkokd j pride kak glas iz naše vasi v javnost. Mislim, da bo, da smo vsi izumrli, ali pa vsaj, da je naše „Društvo dravstvo“ zaspalo, ker se zlasti o njem ničesar ne čuje. Naznanjam Vam torej, da društvo še živi, čeprav deluje le bolj na tihem ter si tako pridobiva novih močij za prihodnost. Vendar bi bilo želeli, da bi vsi privredilo kako javno veselico v spodbudo in vniemo društvenikov.

Dne 28. decembra pr. l. je imelo to društvo svoj občni zbor, kjer je bil izvoljen nov odbor za tekoče leto. Z eno samo spremembo, namreč, da je bil mesto g. Fr. Tomineca izvoljen g. Miha Černo, je ostalo pri starem. V prvi odborovi seji 3. t. m. je postal predsednikom g. Ivan Peric, predst. namestnikom g. Miha Černo, tajnikom g. Jožef Kobal, blagajnikom g. Vinko Černo, uredovalcem herila g. Anton Vodopivec in odbornikom g. Ivan Skomin. Društvo, steje v začetku tek. leta 68 rednih udov, in tudi njegovo gnotno stanje je povoljno, ker se kaže vzlic raznim stroškom in plati letnini še mali prebitek. Nadejamo se letos še boljšega razvika našega društva.

Naj omenim še nekatere spremembe v naši občini. Še pred novim letom je odšel od nas č. g. vikarj V. Pipan na svojo novo mesto na Srednje. Dal Bog, da bi bil tam bolj zadovoljen, nego je bil pri nas. Radi svoje politike si tu ni mogel pridobiti naklonjenosti. Sedaj nam začasno opravlja in oskrbuje cerkevna opravila naš dični pesnik, č. g. Simon Gregorčič, ker za tukajnje mesto imenovani vikarj še ni nastopil službe.

Mnogoletni ud „B. društva“.

Od nekod. — Potovanje to dni skozi Tomaj, zaradi dobrega terana slovečo vas v sredini Krasa, sem doznal, da se je tu pred tremi meseci ustanovilo pevsko društvo „Tomaj“, katerega prelep namen je: gojiti narodno in cerkveno petje ter čitati časopise in knjige. Predsednik temu društvu je občestvoštevani in ljubljani gospod M. Sile, župnik-dekan tomajski; pevovodja pa trudoljubni gosp. nadučitelj Benigar, kojemu pomaga poučevati petje drugi, nadeplni učitelj Rafael Fajgelj, sin dičnega in marljivega skladatelja Danila Fajgeljina. — To prekoristno pevsko društvo, katero je bilo osnovano lanske pomlad, je imelo koj v začetku zaspali, a obudil ga je gosp. Benigar s pomočjo neustrašnega in za občinski blagor vnelga občinskega načelnika tomajske davčne občine gosp. Antona Šoneca ter prečast. gosp. dokana Sile. Poučuje se v petju okoli 50 ubranega petja željnih in vnetih mladeničev in nekaj mladih mož iz Tomaja, Kriza, Šepul in iz oddaljenih Dobravej. Napredek, kakor sem mogel slišati, je pohvalen. Vsi ti čitajo pa tudi prav radi časopise v društveni čitalnici, kakor sem se mogel sam prepričati. — Trdnih in zanesljivih udov, kakor sem mogel doznati, steje društvo okoli šestdeset na število. No, že lepo število. Bog daj srečo in dober uspeh temu mlademu pevskemu društvu, sem želel ter odšel dalje po svojoju potu.

Naprej grede poizvem tudi, da imajo v Tomaju od lanske jeseni sem, po 12letnem zupanovanju bivšega delavnega in stenožnega župana Pupiža, novo občinsko starišinstvo, katero se baje samo „napredno“ imenuje, kojemu na čelu je neki gosp. Črne. V svoje začudenje sem doznal tudi, da je bil došel iz Trsta tu rojeni „invalid“ k temu gsp. županu, da bi mu podpisal slovensko pobotnico v potrdilo, da se živi. Z neko vidno nevoljo sem moral slišati, da je g. župan Črne na slovensko pobotnico napisal kot potrdilo — čujle in strnite! — Gesehen: Gemeindecant Tomaj am 12. Jänner 1897. Ant. Černe, župan. Pečat je slovenski. Ne vem pa, li je g. župan pravilno to napisal ali ne. Mož je bajé pred več leti obiskoval tretji razred nekdanje nemške c. kr. glavne šole v Idriji. Slišavši to velevažno, a pomilovanja vredno novico, sem si mislil: To je pa res „napredno“ za sedanji čas, ko se na vse strani Slovenci borimo za pridobitev narodnih pravic. Bog pomagaj, kam jadramo gosp. župan? In ta

Samo v nočni tišini, ko vse živo pospi in kadar čuje mesto ljudskih glasov šustanje gostih vej in mrmranje šumeče reke, ki se tako tajinstveno razlega, odpira dete okno, zamisljeno posluša cvrčanje lastovke, šustanje listov in zamolklo mrmranje šumeče reke, posluša in se trudi, da bi razumelo govor prirode, ki se vzdiguje v nočni tišini kakor pesem večnosti. Tako zamisljeno prebije cele ure; tam v globočini njegovega srca občuti, kako se nahajajo

Iz Petrograda javljajo, da je car Nikola poslal grofu Suvalovu zelo laskavo pismo, v katerem izraža svoje upanje, da grof skoro ozdravi in da svoje sile zopet posveti državnim poslom. Poleg svojega podpisa je bil car napisal: „Iz globoke hvalečnosti“.

Književnost.

„Vienac“, hrvaški zabavni in poučni list, prinaša v svoji letošnji 3. številki poleg razne izbrane pesniške in leposlovne vsebine tudi jako krasno sliko češkega umetnika V. Brožika: „Pri domu na ognjišču“. Sploh pa list jako lepo napreduje in je toplega priporočila vreden. „Vienac“ stane 6 gld. na leto; po pošti prejemajo 7 gld. ter izhajajo vsake sobote na dveh polah velike četvorke.

„Hrvatska misao“. — Pod tem naslovom izdajajo od novega leta naprej vsa-nišni dijak v Pragi nov list, v katerem hočejo zastopati moderne, politične, socialne in literarne nazore. Prva številka, katero so tudi nekateri slovenski razumniki dobili na ogle, ima raznovrstno in prav zanimivo vsebino. List bo izhajal enkrat na mesec in velja s pošto na leto 3 gld. 10 kr., za dijake 2 gld. 10 kr. Naročnina naj se pošilja na naslov: Fr. Poljak, Praga Vinohrady, Korunní třída č. 841., I. p.

Rusko-slovenski slovar prof. M. M. Hostnika z rusko slovnico za Slovence se prične tiskati v naši tiskarni v par tednih. Slovar bo obsegal kakih 30 tisk. pol. Ime prof. Hostnika nam jamči, da bo delo dovršeno v znanstvenem pogledu. Da bo tiskarski del dovršen, za to jamči dosedanje delovanje naše tiskarne. Naročili smo povsem nove črke raznih vrst; za raznovrstne naglase, ki so potrebni pri slovarju, smo morali oskrbeti celo matice na svoje stroške. Ne strahuje se torej ne truda ne troškov, da podamo Slovincem prepotrebno knjigo, kakoršne doslej še nismo imeli.

Ball- Seidenstoffe 35 Kr.

bis 14-65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 35 kr. bis 14-65 p. Met. — glatt, gestreift, kariert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend. Doppeltes Briefporto! nach der Schweiz. **Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hof.)** (5) ZÜRICH.

Izvrsten fin med

iz poljskih in gorskih cvetice
prodaja podpisana
v ulici sv. Klare št. 6
in
na pokritem trgu.
Ana Kogoj.

Franc Južina,

čreviljar 32-1
v ulici Municipio št. 3 v Gorici,
priporoča se
p. n. slovenskemu občinstvu v mestu
in na deželi za razna naročila.

Gabriel Piccoli

lekarnar pri angeli
v Ljubljani, Dunajska cesta

Najvišje priznanje
na II. mednarodni farm.
razstavi v Pragi 1896.
London — Pariz — Ze-
never 1892-1893.

Veselo spoštovanemu gosp.
G. Piccoli-ju
v Ljubljani.

Stejam si v dolžnost Vam naznati, da se je Vaša **želodčna tinktura** izkazala kot uspešno delujoča ne le pri mnogih mojih župljanih, katerim sem isto priporočil, temveč je tudi mene rešila zelo mučnih želodčnih bolečin, katere sem trpel skoro celih 9 let. Zamevam se spoštovanjem 20 16-1
Anton Nikolich, župni upravitelj.
Sr. Lucija (Schiltarra) pri Albani, 8. nov. 1896.
Gospoda lekarju G. Piccoli-ju
v Ljubljani.

Blagovolite mi takoj poslati po poštinem porzelnju štiri ducate Vaše **želodčne tinkture**, katere mi je do sedaj vedno pomagala.
Odlisnim spoštovanjem ulani
Josip Bottegara, župn. in dekan.
Pijemont pri Bujah (Istra), 20. maja 1896.

Želodčna tinktura lekarja Piccoli-ja „pri angelju“ v Ljubljani se razpošilja točno po poštinem povzetju. Cena 12 steklenic v skatuli 1 gld. 36 kr.; poštini zavilek z 70 steklenicami velja 6 gld. 50 kr. Poštino plača naročnik.

Kathreiner

Kneippovo sladno kavo?

Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti.

Zdravnik

Dr. M. Keršovani

ordinuje v lastni hiši

v ulici Barzellini
h. št. 2.

6-1 4 10-2

V zaščito posnemanja in ponarejanja naprošen so p. n. odjemniki, vedno izrecno zahtevati s etiketo in plavim Neptunom, kakor tudi paziti na zamašni omot:

KRONDORFER

Podjetje studenca
Krondorf p. Karlsbad
8-6 — 9-2

Zalogo v Gorici
ima
Ang. Fornizzi

Pražko hišno mazilo

Iz lekarne 14. b. — 2

B. FRAGNER-JA v PRAGI
je staro, najprej v Pragi uporabljevano hišno mazilo, katero vzdržuje čiste stene in jih tudi obvaruje r. p. stobe ter ublažuje deluje na vročino in bolečine.

V obročih po 35 in 25 kr. S pošto 6 kr. več.
Dnevno razpošiljanje po pošti.

Vsi deli zbirajo imajo zraven natisnjeno in zakonito priznano zaščitno znamko.

Glavna zaloga:
B. Fragner, lekarna pri „črnem orlu“
Praga.

Mala strana, na voglu Spornova ulice 263.

Teodor Slabjanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

Priporočila se prečisti da-
hovskimi za izgotavljanje
erkvenih posel in orodij po
najnovem vzoru in naprili
cent. kot: Monstranc, kelihov,
svetnikov, itd. itd. Stare reči
popravlja ter jih v ognju po-
srebrni in polzlati, da si za-
morejo tudi menj plemenite
cerkve omisliti razne cerkvene
stvari, se po želji preč. p. n.
gospodov na oči in v slavo
prav vsodni plačljivi pogoj.

Strelce iz bakra v
ognju polzlati, najbolje iz-
najdba, kakor tudi vsakovr-
stno popravilo in polzlatenje pripravi tudi po naj-
nižjih cenah. — Pošilja vsako blago dobro spravljeno
in poštino franco! 16 (13.)

Liniment. Capsici compos.

iz Richterjeve lekarne v Pragi
priporočano kot **izvrstno bol ubla-
žujoče mazilo**; za ceno 40 kr., 70
kr. in 1 gld. se dobi po vseh lekarnah.
Naj se zahteva to **splošno prijub-
ljeno domače zdravilno sredstvo**
vedno le

Richterjev Liniment s „sidrom“
kot edino **pravo** in vzame
le tako steklenico, ki je pre-
videna s „sidrom“ kot znano
zaščitno znamenje.
Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“ v Pragi.

J. Kravagna,

posesnik vinogradov in tovarne žganja
v Ptuj (Štirski)
priporoča
svoja naravna vina, liter po 15 do
18 kr., pristni tropinovec po 40 kr.,
slivovec po 50 kr.

Ne slišano še!!

V življenju se ne zdi več tako velika pri-
lika, da bi se moglo dobiti le za 2 gld. le-
po potrebo predmete, in sicer 40 komadov: 1. prama-
najelegantnejša, lepo posrejena, s lepo ver-
žno kozo, z enoletnim jamčevanjem; 1. lina za-
pustnica za dame iz pariskega dubla zlata; 1.
najelegantnejša zapakirana za dame in vse figme;
1. krasni židani, zavratnica za gospod; 1. izla
za isto z umetnimi brilianti; 3. komade elegant-
nih gumbov iz dubla zlata z umetnimi brilianti
za pisar; 2. mehčalna gumba za manšete, duble
zlato s pavotovanjem zapakirano; 2. krasna
gumbe za ovratnik iz dubla zlata; 1. elegantni
presten za gospoda z lepim kamenom; 6. naj-
lepših bavarskih žepnih robcov; 1. krasno in fino
obrobljeno tepno oledalo; 10. finih angleških
papirjev za pisanje in 10. zavitek. Vseh
krasnih predmetov stane z uro vred od 1.50 do 2
gld. in se dobi, dokler so v zalogi, po poštini
3 8-2 povzetje pri krakovski 6 5-4

trgovski hiši F. Windisch v Krakovu,
(Krakau, Postfach Nr. 16-107).

Oglas p. n. g. trtorajcem!

Odreзки ameriškanih trl

Riparia - Solonis - Rupestris

za cepiljenje,

katerih se ne prime trtna us, kakor tudi
druge kakovosti sadih domačih in francoskih
iz lastnih trtno usi prošlih nasadov priporoča
10-1
27-2

iv. Jož. Strekel
veleposretnik
v Semeniški ulici v Gorici.

**Vinarsko in sadjarsko društvo
za Brda**
s sedežem v Gorici, ulica Barzellini št. 20.
priporoča
po nizki ceni slavnemu očiščenju
svoja pristna briska
vina: rebulo, modro
frankinjo in druga na-
vadna črna vina, pri-
delke svojih članov.
Razpošilja na vse kraje od 56 litrov naprej.
Čezorje vin pošilja na zahtevo.

Oženjen vrtnar,

zmožen popolnoma zelenjadarstva in cvelli-
čarstva, se sprejme dne 20. marca t. l., mo-
goče da tudi se poprej, pri podpisani vod-
stvu v službo.
Plača znaša 360 gld. na leto s prostim
stanovanjem, 20 gld. nadomestka za kurjavo,
10 odstotki od skupička od prodane zelenjave
ter cvellie.
Slovenščine zmožen mora biti vrtnar v
govoru in pisavi popolnoma. Istotako mora
biti vseskozi pošten in trezen.
Prošnje, s spridevali opremljene, pošljejo
naj prošniki do 15. februarja:
Vodstvu deželne kranjske, vinarske sadjarske
in potjedelske sale na Grmu pri Novemestu
na Dolenjskem.

Trgovec z vinom na veliko

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
12 Cl. priporoča
dalmatinsko vino iz Jelše in Šibenika,
pojem
pristna bela
in črna vina
iz
vipavskih,
furlanskih,
briskih in
istorskih
vinogradov.
Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na
vse kraje avstro-ogorske monarhije v solih od 56
litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzoce.
Cene zmerno. Poštežba poštena.

Sivalni stroji

dvokolesa
puške itd.

Velika zaloga

v Gorici, na cesti Fran Josipa (Corso)
št. 4 (nasproti gledišne kavarni).

Lastna izdelovalnica dvokoles, ilirija,
žičnih blazin (Drathmatratzen), popravil-
nica dvokoles, sivalnih strojev, pušk itd.
Nunska ulica 14.

Prodajalnice sivalnih strojev, pušk, stre-
ljiva in drugega orožja pa imata
SAUNIG & DEKLEVA
v Nunski ulici št. 16.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček v Gorici

priporoča sl. občinstvu

te-le v njeni zalogi izšle knjige:

„Slovanska knjižnica“

Dostoj je izšlo 54 knjižničnih snopčev.

Prodajna cena za snopič je 18 kr. — Celoletna naroč-
nina za 12 snopičev je 1 gld. 80 kr.

„Knjižnica za mladino“

Dostoj je izšlo 27 knjižničnih snopčev.

Prodajna cena za snopič je 25 kr. — Celoletna naroč-
nina za 12 snopičev je 2 gld. 40 kr.

Materino delo za Boga in domovino.

Za Slovence priredil po hrvaškem izvirniku Simon Gregorčič ml. — Velja 70 kr. — Knjiga je pobvaljena od devetih južnoslovenskih škofov.

Josip Pagliaruzzi-Krilanove

POEZIJE.

Dva dela. — Cena vsakemu delu 50 kr.

Josip Pagliaruzzi-Krilanovi

Spisi v prozi.

Trije snopiči in štiri slike. Skupna cena 60 kr.

Koledar za goriško nadškofijo za navadno leto 1897.

III. letnik. — Z bogato koledarsko in leposlovno vsebino. — Velja po pošti 50 kr.

Simon Gregorčič:

Zbirka pesmij. Izbrane pesmi.

Cena lični izdaji 30 kr.

Anton Funtek:

Cena lični izdaji 50 kr.

Kazipot za Goriško in Gradiščansko.

Monsignor Andrej Marušič:

Epizoda iz kulturne zgodovine goriške.

Cena 10 kr.

Anton Klodič-Sabladoski:

„Materin blagoslov“, igra v 3 dejanjih.

Cena 15 kr.

„GLUHONEMI“.

Zgodovina in sedanja metoda njih vzgojevanja.

Spisal Anton Rudež. — 350 str. velike osmine s 25 slik. — Znižana cena gld. 1.30.

Židovsko

Poročilo o delovanju

navoslovje v Talmudu. deželnega zbora goriškega.

Cena 10 kr., 25 kom. 1 gld., 50 gld. 1.50, 100 gld. 2.50.

Cena 10 kr. v prikl. „Šagin m“ zavodnom.

Izšla je že knjiga: „Venec slovanskih povestij“.

Čitice iz ruskega, poljskega, češkega, slovaškega in srbohrvaškega življenja. Cena s poštino 55 kr.

Antona Martina Slo miska:

Spisi, zbrani za mladino.

5 snopičev.
Vsaki snopič stane 25 kr.

V kratkem izide knjiga:

Zgodovinske črtice

iz poknežene grofije goriške in gradiške.

Andrej Praprotnik:

Pesmi cerkvene in druge

2 snopiča.
Oba snopiča stane 50 kr.

„Popotnikov“ koledar za slovenske učitelje za 1897.

se prodaja v naši tiskarni in razpošilja na vse kraje vezan v platno za gld. 1.40, z zlato obr. gld. 1.50, v usnje vezan gld. 1.70, z zl. obr. gld. 1.80.

Velika Inomostska 50 kr. loterija

Žrebanje 20.
februarja 1897.

Glavni dobitnik
v gotovini **75.000** kron po odbitku 20%.

Srečke po 50 kr. priporočata A. V. Jona in Michistädter & C. v Gorici.